

УДК 338.48(477)

**Федорчук Д.А., студентка 1 курсу гр. ТЗ-11, ФБСО
Науковий керівник: к.і.н., доц. кафедри туризму та
готельно-ресторанної справи Любченко В.В.
Державний університет «Житомирська політехніка»**

Винний туризм Закарпаття та Північного Причорномор'я

Винний туризм є напрямком гастрономічного туризму, який спрямований на відвідування виноробних регіонів та погребів, ознайомлення з історією виноробства, дегустацію і придбання місцевих вин.

Сьогодні виноробство та туризм настільки тісно пов'язані, що винний туризм активно розвивається в усіх виноробних регіонах. Основними елементами винного туризму є знайомство з процесом виготовлення вина та його дегустація безпосередньо на виноробні. Крім цього, винний туризм включає вивчення історії, технології та культури вживання вина, а також участь у спеціальних тематичних заходах, таких як відвідування винних погребів, винні виставки, конкурси фестивалі.

Винний туризм базується на ідеї, що справжню насолоду від вина можна отримати лише там, де воно виробляється, поєднуючи аромат і смак напою з історією його походження через природу, традиції і особливості місцевості. Це включає знайомство з технологіями виробництва, особисте спілкування з виноробами та пізнання багатовікових традицій виноградарства. Основні принципи цього виду туризму – автентичність, привабливість, культура споживання та комплексний підхід.

В Україні традиції виноградарства та виноробства мають давню історію: на півдні вони датуються IV століттям до н.е., а на півночі — IX століттям. Історичні джерела свідчать, що разом із завезеним виноградом на південь України потрапили нові для регіону мільдія і шкідник філоксера, що вражає коріння винограду. У 1885 році для боротьби з філоксерою створили Одеську комісію, в якій Михайло Коцюбинський працював майже чотири роки. У період 1986-1989 років, через антиалкогольну кампанію Михайла Горбачова, ці традиції зазнали значних змін. В Україні було вирубано понад 60 тисяч гектарів виноградиників, що спричинило значні втрати для галузі. Лише на початку 2000-х років виробництво вина в Україні почало відновлюватися, і саме тоді розпочався розвиток винного туризму в країні.

Сьогодні винний туризм стає все більш популярним у всіх виноробних регіонах України, особливо на Закарпатті та в Північному Причорномор'ї, де клімат сприятливий для вирощування винограду і створення якісного вина. Сучасні винні тури можна умовно поділити на три категорії: економ-тури - включають дегустації вин, відвідування винних заводів або участь у винних фестивалях, триваючи в середньому 2-3 дні; тематичні тури - передбачають відвідування відомих виноробних підприємств певного регіону з дегустаціями, тривалість таких турів становить 4-5 днів; професійні тури - призначені для тих, чия професійна діяльність пов'язана з вином і гастрономією, або для вимогливих клієнтів. Ці туристи надають перевагу індивідуальним маршрутам, ексклюзивним програмам і готові платити за унікальні враження.

Одним із провідних місць серед найкращих виноробень по праву займає Виноробне господарство князя Трубецького, розташоване на мальовничому березі Дніпра в селі Веселе на Херсонщині. Це єдине в Україні історичне шато зі старовинною архітектурою та глибокими підвалами, в яких у XIX столітті ходив сам князь Трубецький. Виноробня Shabo в селі Шабо, Одеська область, є одним із провідних виробників вина в Україні. Тут приділяють значну увагу не лише виноробству, а й просвітництву, заснувавши Центр культури вина. На екскурсії можна дізнатися історію швейцарських переселенців, які прибули сюди в 1822 році й заклали основи виноробства в цьому регіоні. Відвідувачам Центру показують двохсотрічні винні підвали, сучасні цехи для виготовлення тихих і ігристих вин, а також арт-галерею та музей.

Чіз — це реальна історична постать, який ще в XIII столітті володів виноградниками в місцевому урочищі. Сучасний виноробний комплекс був створений тут майже з нуля у 1995 році. Ви зможете потрапити на майстер-клас з малювання або на заняття йогою серед виноградників.

Виноробні «Бейкуш» у селі Чорноморка, що на Миколаївщині, виповнилося десять років. Вина «Бейкуш» вирізняються особливою якістю, адже виноробня спеціалізується на рідкісних сортах винограду та експериментує з нестандартними варіантами.

Отже, в Україні винний туризм швидко набуває популярності, особливо в регіонах з давніми традиціями виноградарства, як-от Закарпаття та Північне Причорномор'я. Серед виноробень, що активно розвивають туризм, — Виноробне господарство князя Трубецького, Shabo, Chizay і «Бейкуш». Кожне з них пропонує унікальний досвід, поєднуючи культуру, історію та дегустації, що залишає враження і справжнє задоволення для гурманів.

Список використаних джерел:

- 1.Основна інформація про винний туризм URL:http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/67_2022/30.pdf
- 2.Виноробні України на яких потрібно побувати URL:<https://thepage.ua/ua/style/food/ukrayinski-vinorobni>
- 3.Михайло Коцюбинський про виноградники URL: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/tini-nezabutih-predkiv/>